

Dokumentnamn

Beslut

Beslutsdatum

2026-02-16

Diarienummer

3.1-2026-006

Klagande

Västra Götalandsregionen

Överklagat beslut

Etikprövningsmyndighetens beslut den 25 november 2025, dnr 2025-07280-01, se Bilaga

Projekttitel

Autismutredning hos vuxna: Barndomsanamnes och vårdförlopp.

Saken

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen)

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden för etikprövning undanröjer det överklagade beslutet och återförvisar ärendet till Etikprövningsmyndigheten för förnyad prövning av ärendet i sak.

Bakgrund

Ansökan kommer från en legitimerad psykolog som genomgår en specialistutbildning för behörighet som neuropsykolog. I denna utbildning ingår ett så kallat skriftligt specialistarbete. Detta arbete syftar till att undersöka en grupp personer som diagnostiserats med autism som vuxna med avseende på deras tidigare kontakter med hälso- och sjukvården inklusive vilka diagnoser dessa patienter fått innan de diagnosticerats med autism. Som förberedelse för detta arbete har tio slumpmässigt utvalda patienter undersökts utifrån denna frågeställning. Det framkom då att hälften tidigare haft kontakt med barn- och ungdomspsykiatri och där fått diagnoser som Attention Deficit Disorder, självskadebeteende, depression och ätstörning. Flertalet patienter i gruppen hade också en rad olika somatiska diagnoser.

Den vetenskapliga frågeställningen är vad som kännetecknar personer som får en autismdiagnos i vuxen ålder med avseende på utvecklingsanamnes och tidigare vårdkontakter. Målsättningen är att undersöka hur dessa personer kan identifieras i ett tidigare skede i sin vårdkontakt.

Studien kommer att genomföras på en neuropsykiatrisk utredningsenhet inom Västra Götalandsregionen som årligen genomför ca 250 neuropsykiatriska utredningar. I detta projekt avses 100 personer ingå. Patientens utredande psykolog kommer att samla in uppgifter från den redan genomförda utredningen. Inga ytterligare uppgifter än de som redan finns i journalen kommer att inhämtas. Klaganden anger att dessa uppgifter inte kommer att kunna härledas till enskild individ.

Klaganden anser att det saknas risker för de ingående personerna då det är redan insamlade uppgifter som sammanställs på ett sådant sätt att de inte går att hänföra till enskild individ.

Postadress

Överklagandenämnden för etikprövning
c/o Vetenskapsrådet
Box 1035
101 38 Stockholm

Besöksadress

Hantverkargatan 11 B

Telefon

08-546 44 000 vxl

E-post

kansli@onep.se

Webbplats

www.onep.se

Dokumentnamn

Beslut

Beslutsdatum

2026-02-16

Diarienummer

3.1-2026-006

Uppgifterna benämns i forskningspersonsinformationen vara avidentifierade. Insamlingen av uppgifter kommer att ske med informerat samtycke.

Etikprövningsmyndigheten anser att arbeten som ingår inom ramen för psykologspecialistutbildning omfattas av det s.k. studentundantaget vilken som utgångspunkt inte ska genomgå en prövning enligt etikprövningslagen. Myndigheten fann inga skäl att göra en annan bedömning i detta fall varför ansökan avvisades.

Beslutet överklagades av den sökandes handledare som meddelar att det finns en ambition att få arbetet publicerat i en vetenskaplig studie. Vidare meddelas att arbetet "kan leda till ytterligare studier".

Ordförande i etikprövningsmyndighetens avdelning beslutade att inte pröva ärendet på nytt.

Skäl för beslutet

Överklagandenämnden bedömer att oaktat att arbetet inte direkt genomförs inom högskolesektorn så är det att likställa med ett studentarbete, vilket innebär att det inte behöver etikprövas enligt etikprövningslagen.

Av överklagandet framgår emellertid att det finns en ambition att eventuellt publicera arbetet i en vetenskaplig tidskrift. Vidare framgår det att det finns akademisk kompetens kopplat till arbetet i form av handledarskap av kvalificerad forskare. Givet dessa nya förutsättningar ska, enligt den praxis som utarbetats av Överklagandenämnden, ansökan betraktas som forskning och prövas enligt etikprövningslagen.

Överklagandenämnden för etikprövning undanröjer det överklagade beslutet och återförvisar ärendet till Etikprövningsmyndigheten för förnyad prövning av ärendet i sak.

Överklagandenämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

Detta beslut har fattats av Anita Linder, Agneta Nordenskjöld, Greger Lindberg, Ingemar Engström (föredragande), Sten-Åke Stenberg, Ulf Ekberg och Mia Nilson. Vid den slutliga handläggningen har dessutom ersättarna Erik Brattgård, Gert Helgesson, Malin Celander, Maria Eriksson Baaz, Elisabeth Wärnberg Gerdin och Johan Norell Bergendahl samt kanslichefen Jörgen Svidén närvarat.

På Överklagandenämndens vägnar

Anita Linder
Ordförande